

Κείμενο

[Ο μεν βίος βραχύς, η δε τέχνη μακρά]

Από τους προβληματισμούς που έχουν τεθεί αναφορικά με το καλλιτεχνικό έργο θα μπορούσαμε να εστιάσουμε το ενδιαφέρον μας σε δύο **κομβικά** σημεία. Κατ' αρχάς, ένα βασικό ερώτημα που αναδύεται είναι το πώς και γιατί ένας άνθρωπος φτάνει στην καλλιτεχνική δημιουργία, από ποια δηλαδή εσωτερική ανάγκη ωθούμενος παράγει ένα έργο τέχνης. Μετά, γεννιέται το ερώτημα ποιος είναι εκείνος που θέτει τους κανόνες για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να προσλαμβάνεται ένα έργο τέχνης. Θα είναι ο καλλιτέχνης, οι κριτικοί τέχνης ή ο κάθε ενδιαφερόμενος με τα προσωπικά του αισθητικά κριτήρια;

Πολλοί είναι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι η καλλιτεχνική δημιουργία είναι μια **απόπειρα** επικοινωνίας του καλλιτέχνη με τον έξω κόσμο. Έχουν διερωτηθεί όμως μήπως ο καλλιτέχνης αισθάνεται την ανάγκη να επικοινωνήσει πρωτίστως με τον εαυτό του, να συνδιαλλαγεί με το εσώτατο «είναι» του με αφορμή συγκεκριμένα βιώματα - πραγματικά ή ψυχολογικά - της ζωής του; Τα βιώματα του δημιουργού δεν μπορεί παρά να **διεισδύουν** στο έργο του, λιγότερο ή περισσότερο μεταμφιεσμένα με τα καλλιτεχνικά μέσα που έχει στη διάθεσή του ο εκάστοτε καλλιτέχνης.

Έτσι, η καλλιτεχνική δημιουργία μετουσιώνει με τα δικά της εργαλεία λογικές ή συνειρμικές σκέψεις και συναισθήματα, που δεν μπορεί παρά να προκύπτουν από αφορμές τις οποίες παρέχει το εξωτερικό ή εσωτερικό περιβάλλον (που κι αυτό επηρεάζεται από το εξωτερικό) στον ίδιο τον δημιουργό. Για παράδειγμα, η *Γκερνίκα* του Πικάσο είναι γέννημα του αποτροπιασμού του καλλιτέχνη για τις επιπτώσεις του ισπανικού εμφυλίου πολέμου. Κατά συνέπεια, με το έργο τέχνης ο εκάστοτε δημιουργός **εκφράζεται** νοητικά, συναισθηματικά ή συνειρμικά, υπηρετώντας όχι τόσο την επιθυμία του να μεταδώσει συγκεκριμένα μηνύματα στους αποδέκτες του, όσο την εσωτερική του ανάγκη να μεταμορφώσει ένα προσωπικό του βίωμα, για να απελευθερωθεί από αυτό και να λυτρωθεί. Αν δηλαδή ένα έντονο βίωμα καθιστά δέσμιο τον δημιουργό, η καλλιτεχνική δημιουργία γίνεται το μοναδικό **καταφύγιο** που μπορεί να τον αποδεσμεύσει από το **βίωμα** που τον καταδυναστεύει. «*Η Τέχνη ξαναπλάθει ως λαθραίος Θεός τον κόσμο απ' την αρχή σχεδόν, μεταμορφώνοντας ό,τι μας απελπίζει ως γνωστό και αδιάσειστο σε μια καταπραϋντική αβεβαιότητα*» δήλωνε η

ποιήτρια Κική Δημουλά το 1996 και ο υπαινιγμός για την πρόσκαιρη θεραπευτική δράση της τέχνης είναι σαφέστατος.

Ε. Σπυριδάκη, *Ιστολόγιο για την τέχνη*, 6.6.2013 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (70 - 90 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποια βασικά ερωτήματα θέτει η συγγραφέας αναφορικά με το καλλιτεχνικό έργο; (60 – 80 λέξεις)

(μονάδες 10)

B2. Ποιος τρόπος ανάπτυξης ακολουθείται στη πρώτη παράγραφο (Από...κριτήρια) του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να γράψετε από μία πρόταση με καθεμιά από τις ακόλουθες λέξεις (επισημαίνονται στο κείμενο με **έντονη γραφή**). Φροντίστε, ώστε μέσα από την πρόταση να γίνεται φανερό η σημασία της κάθε λέξης: **κομβικά, απόπειρα, διεισδύουν, εκφράζεται, βίωμα** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος κλπ.)

(μονάδες 10)

Γ2.α. «...η καλλιτεχνική δημιουργία γίνεται το μοναδικό καταφύγιο που μπορεί να τον αποδεσμεύσει από το βίωμα που τον καταδυναστεύει. ...».

Να δηλώσετε αν η χρήση της γλώσσας στην παραπάνω φράση είναι κυριολεκτική/δηλωτική ή μεταφορική/συνυποδηλωτική.

(μονάδες 3)

Γ2.β. Να γράψετε δύο προτάσεις με τη λέξη *καταφύγιο*. Στην πρώτη χρησιμοποιήστε τη λέξη κυριολεκτικά/δηλωτικά και στη δεύτερη μεταφορικά/συνυποδηλωτικά.

(μονάδες 2)